

ชื่อวิทยานิพนธ์	: ศึกษาเปรียบเทียบทัศนะเรื่องภาวะผู้นำของพุทธทาสภิกขุกับพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต)
ชื่อผู้วิจัย	: พระครูสิริปัญญาสุนทร (นบ บุญหมื่น)
ปริญญา	: พุทธศาสนมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	
	: พระครูโกวิทธรรมวาทิ, ดร. พธ.บ.M.A., Ph.D.
	: พระโกศัยเจติยารักษ์, ดร. ป.ธ.๓,พธ.บ. กศ.ม.,Ph.D.
	: ดร.สายัณห์ อินันใจ ป.ธ.๔,น.ธ.เอก,พธ.บ.(สังคมวิทยา) M.A.(Soc),Ph.D.(Soc)
วันสำเร็จการศึกษา	:

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง”ศึกษาเปรียบเทียบทัศนะเรื่องภาวะผู้นำของพุทธทาสภิกขุกับพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต)” มีวัตถุประสงค์ ๓ ข้อ ๑) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำตามแนวทางพระพุทธศาสนาเถรวาท ๒) เพื่อศึกษาเรื่องทัศนะภาวะผู้นำของพุทธทาสภิกขุกับพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) ๓) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำตามทัศนะของพุทธทาสภิกขุกับพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) ครึ่งนี้เป็นศึกษาเอกสารเชิงวิชาการ (Documentary Research) โดยมุ่งเน้นศึกษาจากคัมภีร์ ในพระพุทธศาสนา เอกสาร งานวิจัย บทความทางวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ

จากการศึกษาภาวะผู้นำตามแนวทางพระพุทธศาสนาเถรวาท พบว่า การที่มนุษย์เราอาศัยอยู่รวมกันมากก็จำเป็นที่จะต้องมีผู้นำ เพื่อความอยู่รอดของสังคม ประชาชนและประเทศชาติ ผู้นำ ซึ่งอยู่ในฐานะหัวหน้าหรือผู้บริหาร จึงมีความสำคัญดุจเข็มทิศคอยกำหนดทิศทางของคนเดินทาง

พระพุทธองค์พระองค์ทรงตรัสแก่พระอานนทว่า “ธรรมวินัยที่เราได้บัญญัติแล้วแก่เธอทั้งหลาย หลังจากเราล่วงลับไปแล้ว ก็จักเป็นศาสดาแก่เธอทั้งหลาย. จะเห็นได้ว่า พระพุทธองค์ทรงให้ความสำคัญต่อพระธรรมวินัยมากกว่าบุคคลที่เป็นผู้นำ เพราะพระธรรมวินัยไม่มีการเปลี่ยนแปลง

หลักธรรมที่สนับสนุนความเป็นผู้นำนั้นได้แก่หลักอริยสัจ ๓ รู้ระบอบการบริหารงานที่เหมาะสมกับองค์กรและชุมชน, พรหมวิหาร ๔ รู้จักใช้ทั้งพระเดชพระคุณ, สังคหวัตถุ ๔ รู้จักการผูกมิตรไมตรีต่อผู้อื่น ได้อย่างดี, พลละ ๕ รู้จักบริหารตนเองอย่างชาญฉลาดมีความมั่นคงทางสติปัญญาและอารมณ์, สาราณียธรรม ๖ รู้หลักการบริหารตนและบริหารงานไปพร้อมกัน, หลักทิศ ๖ รู้บทบาทหน้าที่ทางสังคม, หลักอภิธานียธรรม ๗ หลักบริหารงานอย่างมีสิทธิภาพ โดยคำนึงถึง

ประโยชน์ขององค์กรเป็นหลัก, สัปปริสธรรม ๗ หลักบริหารตนและองค์กรอย่างรู้เท่าทันและการป้องกันความเสียหายอันจะเกิดแก่องค์กร

จากการศึกษาทัศนะภาวะผู้นำของพุทธทาสภิกขุกับพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) พบว่า ภาวะผู้นำตามทัศนะของท่านอาจารย์พุทธทาส จะแสดงธรรม ชั้นสูง คือ ปรมัตถสัจธรรมจริงๆ นั้น ท่านหมายถึงว่าได้ทำลาย โลภะ โทสะ โมหะ ความยึดมั่นถือมั่นว่าตัวตนได้เด็ดขาด เป็นสมุจเฉทปหานลงไปจริงๆ แล้ว เพราะฉะนั้นเมื่อจะกล่าวถึงสุญญตาสุดยอด ท่านต้องบัญญัตินามไว้ว่า ปรมัตถสัจธรรม

สรุปในทัศนะพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) ได้ได้อธิบายภาวะผู้นำไว้ในหลักสัปปริสธรรม ๗ หมายถึง ธรรมของสัตบุรุษ ธรรมของคนดี ธรรมที่ทำให้เป็นสัตบุรุษมี ๗ ประการ คือ ๑) ฉัหมัญญตา รู้หลักหรือรู้จักเหตุ ๒) อัถถัญญตา รู้ความมุ่งหมายหรือรู้เหตุผล ๓) อัถตัญญตา รู้จักตน ๔) มัตตัญญตา รู้จักประมาณ ๕) กาลัญญตา รู้จักกาลเวลา ๖) ปริสสัญญตา รู้จักชุมชน สังคม ๗) ปุคคลสสญญตา รู้จักบุคคล คุณธรรม ๗ ประการ อันเป็นสมบัติภายในตัวผู้นำ ซึ่งมีคุณสมบัติทั้ง ๗ ประการนี้ เป็นองค์ประกอบและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกันอย่างสมบูรณ์ ที่จะทำให้นำสามารถจัดการสามารถปฏิบัติการณ์ในภาระงานทุกอย่างให้บรรลุผลสำเร็จได้

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำตามทัศนะของพุทธทาสภิกขุกับพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) เพราะท่านทั้งสองเป็นพระคนละยุคสมัยมีความสามารถคนละด้าน แต่การทำงานเพื่อประโยชน์แก่การเข้าถึง พุทธธรรมของประชาชน ท่านทั้งสองเป็นนักศึกษา ค้นคว้าอย่างไม่อยู่นิ่งแสวงหาความรู้ตลอด จดบันทึกเหตุการณ์ต่างไว้ ท่านพุทธทาสภิกขุ มีความโดดเด่นด้านผู้นำทางจิตวิญญาณ จะเทศน์สอนธรรมชั้นสูงแก่ผู้คน เช่น เรื่อง สุญญตา, ปฏิจจสมุปบาท

ส่วนพระพรหมคุณาภรณ์ มีความโดดเด่นมาด้านผู้นำทางวิชาการ ตอนยังเป็นพระธรรมปิฎกเป็นรองอธิการบดีมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยท่านคุณูปการแก่มหาวิทยาลัย ท่านเป็นพระตัวอย่างในอุดมคติของคณะสงฆ์ไทยมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายตามสมณวิสัยมีศีลาจารวัตรน่าเลื่อมใส ทั้งสองท่านเป็นแบบอย่างที่ดีแก่พระภิกษุ สามเณรทั้งเรื่องการวางตัว เรื่องการศึกษา การสำรวมระวัง

Thesis Title : A Comparative Study of Leadership's Concept of
Buddhadāsa Bhikkhu and Phrabromkunāporn (P.A.Payutto)

Researcher : Phrakru Siripaññāsundara (Nop Boonmuen)

Degree : Master of Art (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Phrakru Kowit-attavadhī, Dr., B.A., M.A., Ph.D.

: Phra Kosajetiyārak, Dr., Pāli III, B.A. , M.Ed., Ph.D.

: Dr.Sayan In-nanjai, Pali IV,B.A.,M.A.(Soc.), Ph.D.(Soc.)

Date of Graduation : March 2015

Abstract

This research entitled “a comparative study of leadership's concept of Buddhadāsa Bhikkhu and Phrabromkunāporn (P.A.Payutto)”. The objectives of this research were 1) to study about the leadership accordance with Theravāda Buddhism 2) to study about the perspective on leadership of Buddhadāsa Bhikkhu and Phrabromkunāporn (P.A.Payutto) and 3) to compare leadership in the viewpoint of Buddhadāsa Bhikkhu and Phrabromkunāporn (P.A. Payutto). The study of this research was documentary research which focused on studying through scriptures in Buddhism, documents, research papers, and academic articles about the leadership.

The study of leadership accordance with Theravāda Buddhism, it was found that when a great number of people live together in a society it is entailed that a leader is needed to sustain the society. The people and nation have to consequently depend on a leader as a head or chief administrator. Therefore, the leader is very important just like a compass which indicates the direction for the travelers.

The Lord of Buddha once said to Phra Arnon that, ‘any Dhamma doctrines which I enacted for those of you shall be a representative for you.’ This can be seen that the Lord Buddha has emphasized on Dhammas Vinaya than a personalized leader because Dhammas never changed. Such mentioned Dhamma principles included Three Adhipateyya , knowing about the administrative regime which was suitable with organization and the community, four Brahmavihāra , knowing to exert both power and obligation on the others, four Saṅgahavattu , knowing about

befriending with the others, five Bala , knowing to administrate oneself wisely with intellectual and emotional stability, six Sāraṇīyadhamma, knowing how to administrate oneself simultaneously with jobs, six Disā , knowing about roles and duties in the society, seven Aparihāṇiyadhamma , administrating the jobs efficiently with maintaining the benefits of the organization, and seven Sappurisadhamma, knowing a lot to administrate oneself and the organization and preventing any damages to the organization.

From the studying about the leadership in the perspectives of Buddhadaśa Bhikkhu and Phrabromkunāporn (P.A. Payutto), it was found that Buddhadaśa Bhikkhu would like to preach about the high-level of Dhamma named Paramanuttarasuññatā. Actually he meant that he had absolutely removed Lobha (greed), Dosa (anger) and Moha (ignorance) as well as holding on the ego out of him as Samucchedapahāna state (which meant ‘ never existed). Therefore, when it comes to talk about the supreme Suññatā or the ‘emptiness’, he needs to stipulate the name that Paramanuttarasuññatā.

Meanwhile, in the Buddhist Dictionary’s version of Buddhist lexicon of Phra Dhammapitaka (P.A. Payutto) defined the Eighty Six Sappurisadhamma to be Dhamma of a noble, virtuous person. There are seven components of being a noble person which included 1) Dhammaññutā – knowing of the core or cause 2) Atthaññutā – knowing the purpose or logics 3) Attaññutā - knowing of oneself 4) Mattaññutā – knowing to be modest – 5) Kālaññutā – knowing of time 6) Parisaññutā – knowing of community and society and 7) Puggalaññutā – knowing of people. These seven components of morality were intrinsic attributes of a leader. A leader shall have these seven components of Dhamma which had seven related completely propitious factors and would enable the leader to manage or accomplish every task in a successful way.

The researcher chose the topic of the comparative study of the perspective on leadership of Bhuddadaśa Bhikku and Phrabromgunāporn (P.A. Payutto) to make this research in order to study about the two reverend monk if how similar or different they were. When the study was being done, the details showed that both of them were monks in different period with respective capability.

However, they did have the same mission of trying to make the people to access into the genuine core of Dhamma principles. They were permanent researcher and seeker of knowledge. They liked to record events that took place and Buddhada Bhikkhu would like to preach high level of Dhamma for people such as Suññatā or Patīcasamupapāda.

On the other hand, Phrabromgunāporn (P.A. Payutto) at the time when he was still Phra Dhammapīṭaka and worked as a vice-rector to Mahachulalongkornrajavidyalā university, he had contributed a lot to the university. He is a model, idealistic monk for the Thai Saṃgha, with a simple life according to the discipline of monk and also has a graceful conduct to have faith for. In summary, both of them were good model for all the monks and novices for behaving, acting, education and being modest in status.